

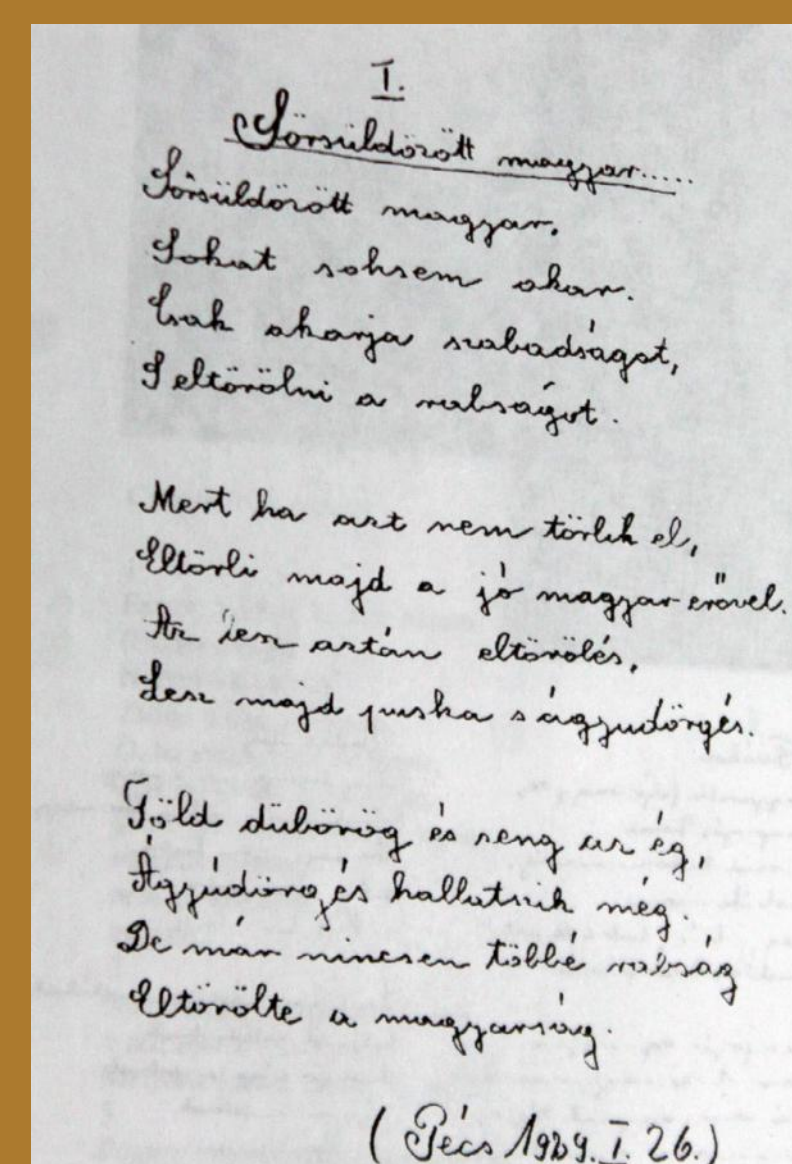
100 éve született
Csorba Győző

„KILENC KÖZÜL NYOLCADIKNAK” ÉLETRAJZI DOKUMENTUMOK

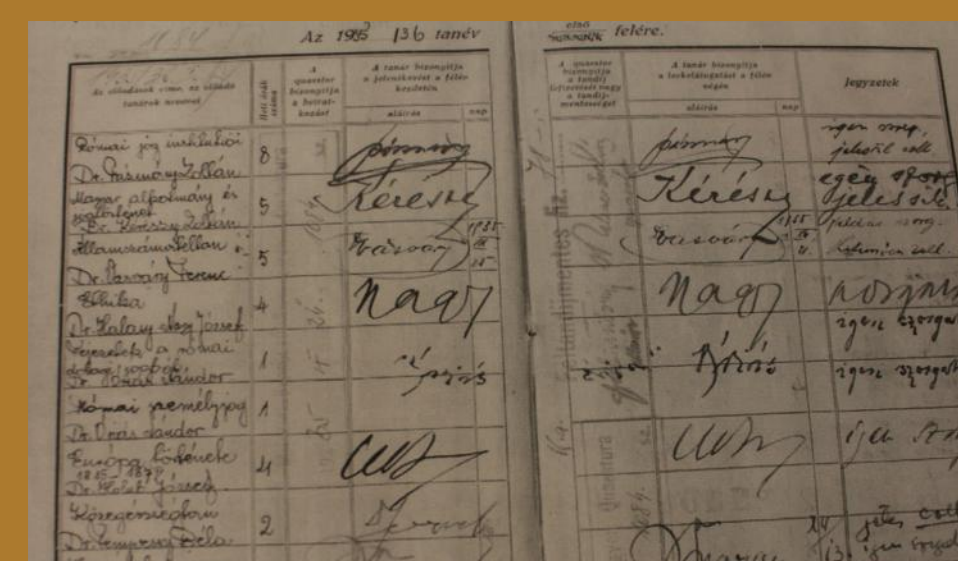
„Szeressék és olvassák a verset! A vers annak az ijesztően kevés és egyre fogyó erőnek vigasztalóan szépséges megjelenése, ami még humanizál és a humánusot (az emberi méltóságot) őrizi. Aki a verset szereti, és olvassa, nem a költő, hanem a saját legszemélyesebb érdekeit szolgálja.”
(Csorba Győző)

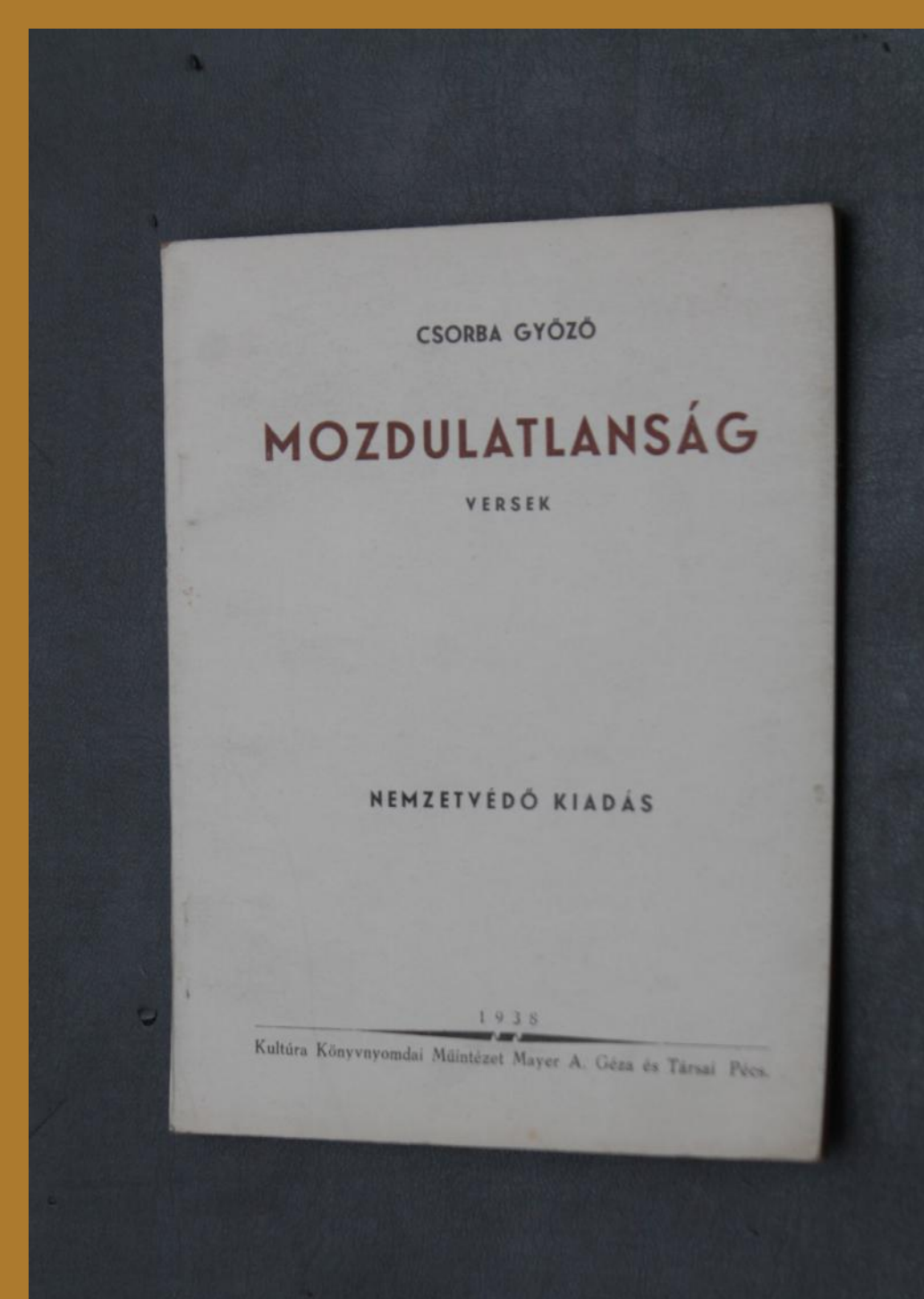
„Ez én vagyok 1923-ban”
Gyermekkori portré 1923-ból.

Sorsulózási magyar – első versének egyike, 1926.

Egyetemi leckéjének, 1935/1936-os tanév.

Mozdulatlanság Első verseskötete, 1938.

Csorba Győző neve elválaszthatatlan Péccstől. Művészetével, írói műhelyével, emberi tartásával több mint fél évszázadon át fémjelezte a pécsi irodalmat, kultúrát. Műveiből és sokrétű munkásságának – költő, műfordító, irodalomszervező, szerkesztő, könyvtáros – hátramaradt dokumentumaiból jól nyomon követhető ez a szoros kapcsolat. Költészete azt látszik igazolni, hogy vidéken, az irodalmi élet központi fórumaitól távol is lehet maradandó és teljes értékű életművet létrehozni.

Csorba Győző 1916. november 21-én született Péccsett szegény és népes családba „kilenc közül nyolcadiknak”. Édesapja, Csorba György MÁV betűíró, afféle iparos ezermester, édesanyja, Borsódi Mária háztartásbeli volt. A költő élete az örökölt szegénység mellett két hiánnyal indult: fél karral született (egész életében csak bal kezét nyújthatta kézfogásra), valamint korán, tízéves korában elvesztette édesapját. (Halála mindvégig nehezen gyógyuló sebe életének.) Ekkor kezdett verseket írni. „Úgy lát-szik, a lélek csodálatos ökonómiaja gondoskodott az önvédelem egy újabb módjáról: a versírásról” – val-lotta. Első két olvasmánya egy szabadságharc koráról szóló album és egy Petőfi összes volt. Reformátusként középiskolai tanulmányait a pécsi jezsuita Pius Gimnáziumban végezte. A középiskolában megszerzett – majd továbbfejlesztett – nyelvtudásának (latin, francia, német) nagy hasznát látta a későbbi fordító. A nyarakat Dunaszekcsőn töltötte roko-nainál. Ezek a nyarak és az itt olvasott Ady-kötet örök nagy élményei maradtak Csorbának. Első versei tizenhat éves korában jelentek meg *A mi Utunk* és a *Regnum* című diáklapokban.

1935-ben érettségizett, s bár a szíve a bölcsészkarhoz húzta, a biztosabb megél-hetést kínáló jogi pályát választotta. 1939-ben államtudományi diplomát és doktorá-tust szerzett a pécsi *Erzsébet Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán*. Joghall-gatóként kimaradt abból az élénk és mozgalmas szellemi, irodalmi baráti körből, ami a pécsi bölcsészkaron a harmincas évek közepén virágzott. Itt tanult Tatay Sándor, Takáts Gyula, Weöres Sándor, akik irodalmi lapot akartak indítani Várkonyi Nándor segítségével. Csorba Győző irodalmi műveltségét önműveléssel szerezte meg. Telhetetlen tudásvá-gyát az egyetemi könyvtárban oltotta, ahol sokat olvasott, nyelveket tanult. A görög filo-zófia klasszikus alakjaival, Szókratésszal, Platónnal már a középiskolában megismerkedett, az egyetemi évek alatt az újkor és a XX. század filozófusainak – Kant, Schopenhauer, Ortega – műveit tanulmányozta. Érdeklődése az ókor és a középkor felé is kitágult. Rendszeres olvas-mányai közé számított a *Tao te king*, a *Biblia*, Szent Ágoston *Confessiója*, Szent Ferenc *Fiorettje*. Középiskolai és egyetemi éve alatt gyenge tanulókat instruált, az így gyűjtött pénzből tartotta el magát, sőt még a családot is segítette.

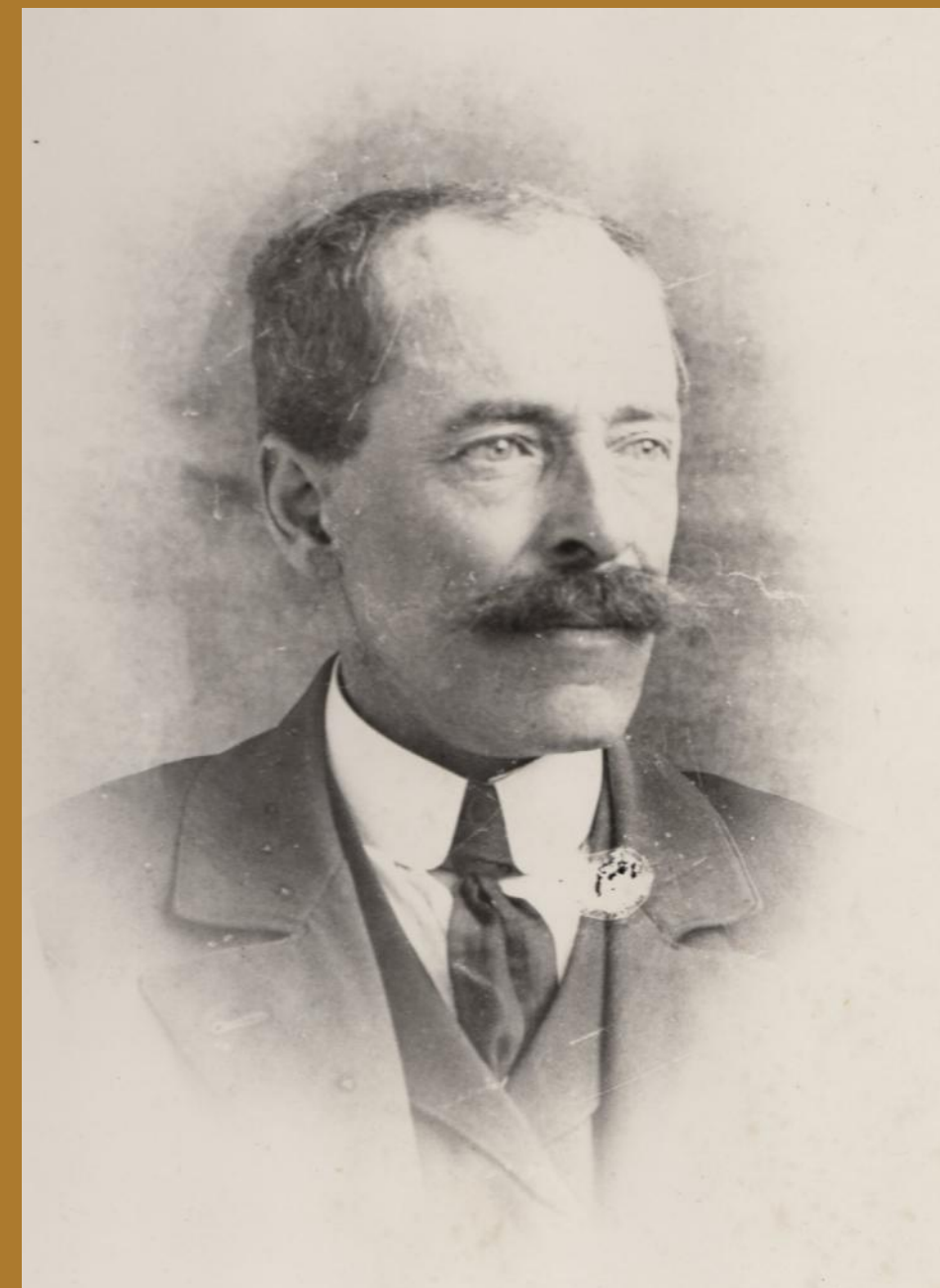
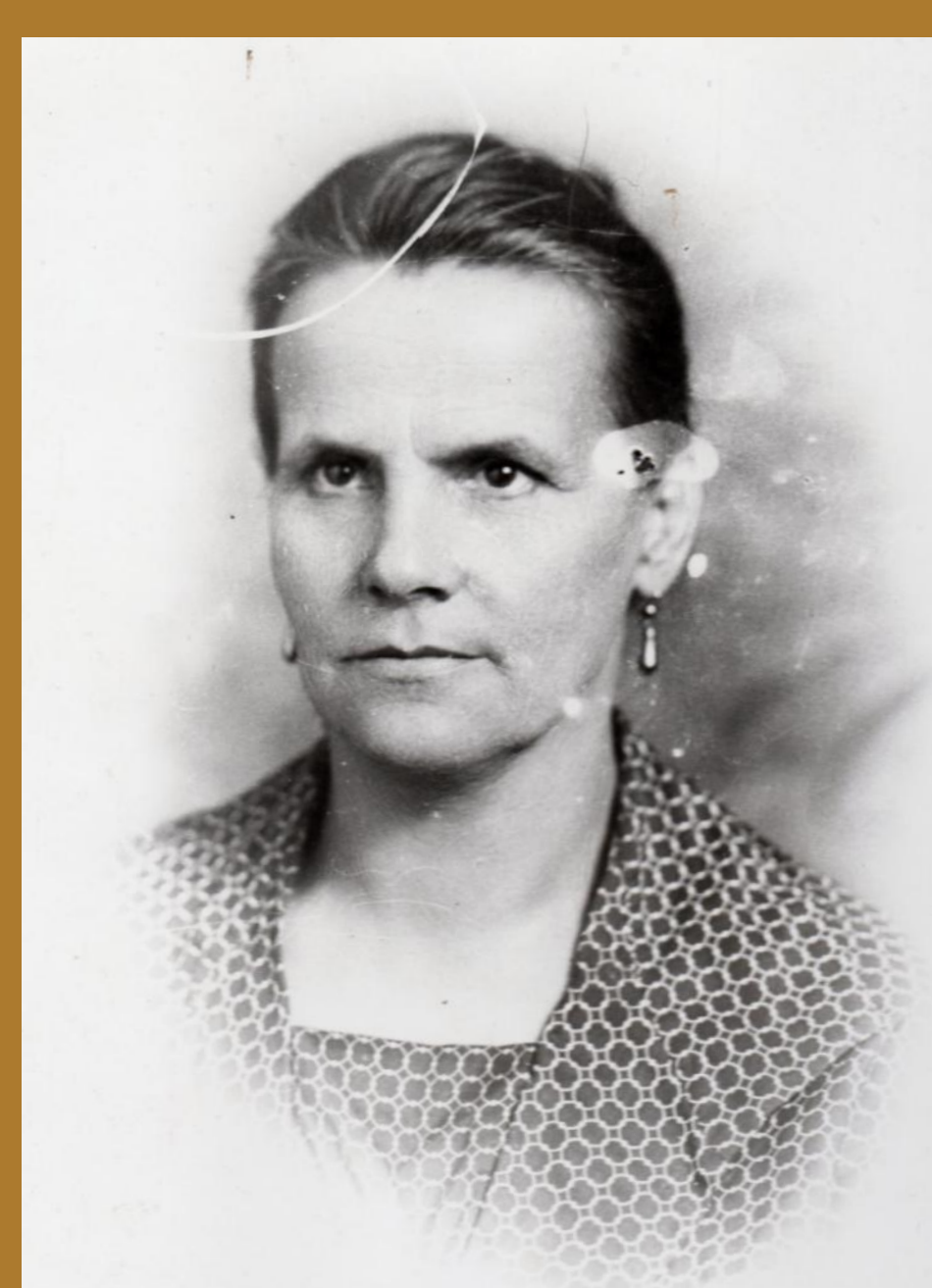
1938-ban saját kiadásában jelent meg első verseskötete, a *Mozdulatlanság*.

A kötet egyik legszebb verséből idézünk:

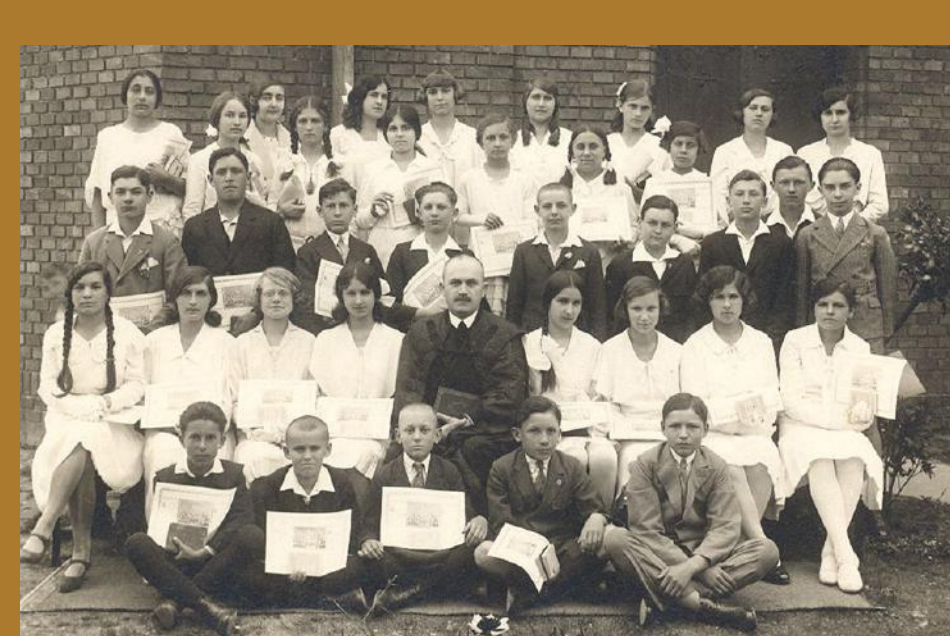
„Eddig nem szólhattam veled,
mert nem találkoztunk soha,
s nem láttam, csak fényképedet,
s csak verseid sok hús sora
esőzött rá szívemre.

.....
Sokan talán nem értenek;
én igen: s, ha szólítalak,
bizalmasan megkérdelek:
milyenek arra az utak?
Igen menős a kedvem.”

(Egy halott költőhöz. József Attila emlékének.)

Édesanyja, Borsódi Mária és édesapja, Csorba György, ahogyan a költő nap mint nap látta őket szobája falán.

1931. Konfirmálás

Erettségi képe 1935-ből.

Csorba 1923-ban, az első elemiben, második sorban balról a negyedik.

Csorba Győző